

Instituce Evropské unie II

Přehled orgánů

- Hlavními orgány EU jsou:
 - Evropský parlament,
 - Evropská rada,
 - Rada,
 - Evropská komise,
 - Soudní dvůr Evropské unie,
 - Evropská centrální banka,
 - Účetní dvůr.
- Dalšími orgány jsou:
 - Hospodářský a sociální výbor
 - Výbor Regionů

Evropská rada

Vrcholný orgán EU

Složení : hlavy států/předsedové vlád a
předseda Komise

Předsednictví – dříve rotace, nyní stálý předseda
„evropský prezident“

- Právomoc:
 - Základní politické otázky
 - Podněty pro další vývoj
 - Obecné politické směry

Evropský parlament

- není vrcholným mocenským a legislativním orgánem (srov. s národními P!)
- zástupce lidu a národů EU
- permanentní orgán složený ze 736 členů
- funkční období 5 let (srov. Komisi)
- volby
 - všeobecné, přímé (poslanec = reprezentant lidu EU), dle různých volebních systémů
 - hlasovací právo od 18 let, rovnost mužů a žen a tajné hlasování.

Počet poslanců

	Germany		96
	France		74
	Italy		73
	United Kingdom		73
	Spain		54
	Poland		51
	Romania		33
	Netherlands		26
	Belgium		22
	Czech Republic		22
	Greece		22
	Hungary		22
	Portugal		22
	Sweden		20

	Austria		19
	Bulgaria		18
	Finland		13
	Denmark		13
	Slovakia		13
	Ireland		12
	Lithuania		12
	Latvia		9
	Slovenia		8
	Cyprus		6
	Estonia		6
	Luxembourg		6
	Malta		6

Politické frakce

Politická frakce	Zkratka	Počet křesel
Skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů)	EPP	265
Skupina progresivní aliance socialistů a demokratů v Evropském parlamentu	S&D	184
Skupina Aliance liberálů a demokratů pro Evropu	ALDE	84
Skupina Zelených/Evropské svobodné aliance	Greens/EFA	55
Evropská konzervativní a reformní skupina	ECR	55
Skupina konfederace Evropské sjednocené levice a Severské zelené levice	GUE/ NGL	35
Evropa Svobody a Demokracie	EFD	32
Nezařazení poslanci	NA	26
Celkem		736

Počet křesel podle zemí (volební období 2009–2014)

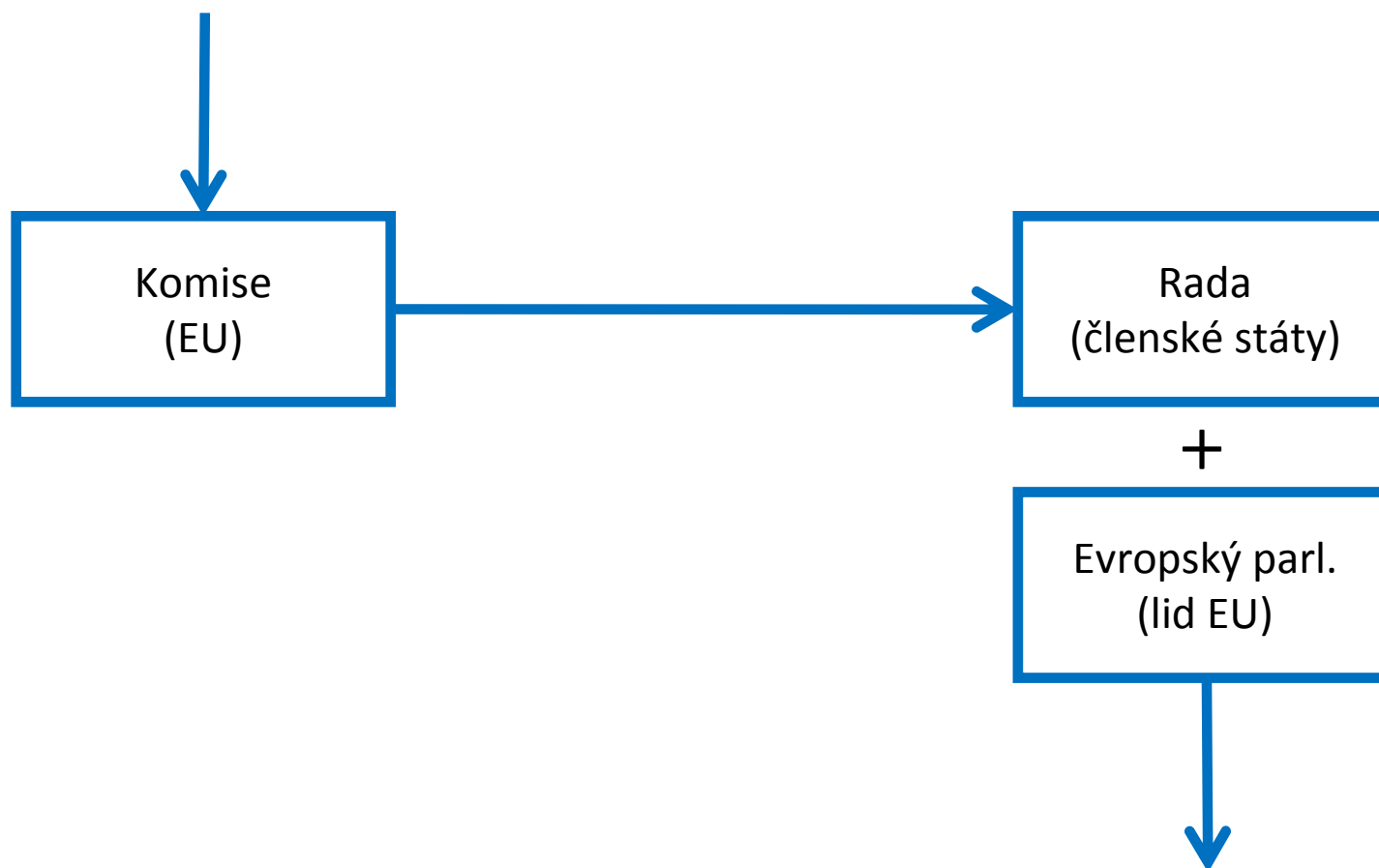
Ad EP – vnitřní členění II.

- **Předseda a 14 místopředsedů**
 - Zastupuje EP navenek
 - Dbá na dodržování Jednacího řádu
- **Delegace**
 - 35
 - styky s parlamenty zemí, které nejsou členy EU
 - zvyšování vlivu Evropy v zahraničí.
- **Parlamentní výbory**
 - 20
 - Oborová orientace, předkládání pozměňovacích návrhů, vypracovávání vlastních
 - Např. Výbor pro právní záležitosti
- **Generální sekretariát**
 - Úřednický aparát pod vedením generálního tajemníka
 - 4000 úředníků, zejména překladatelské služby (21 jazyků)

Ad EP – pravomoci + legislativní procedury

- 1. kontrolní** - vůči Komisi – možnost interpelací, vyslovení nedůvěry; možnost klást otázky i jiným orgánům i Radě, zřizovat vyšetřovací výbory atd.
- 2. legislativní** - sám neschvaluje právní předpisy, účastní se dle legislativní procedury
 1. Omezená účast - konzultace
 2. Plná účast - řádná legislativní procedura (spolurozhodování EP a Rady)
- 3. rozpočtové** – navrhuje změny u povinných výdajů, provádí změny u výdajů nepovinných – jedná se o výdaje orgánů EU – do jejich fondů; může zamítnout návrh rozpočtu;

Legislativní proces v EU - připomenutí

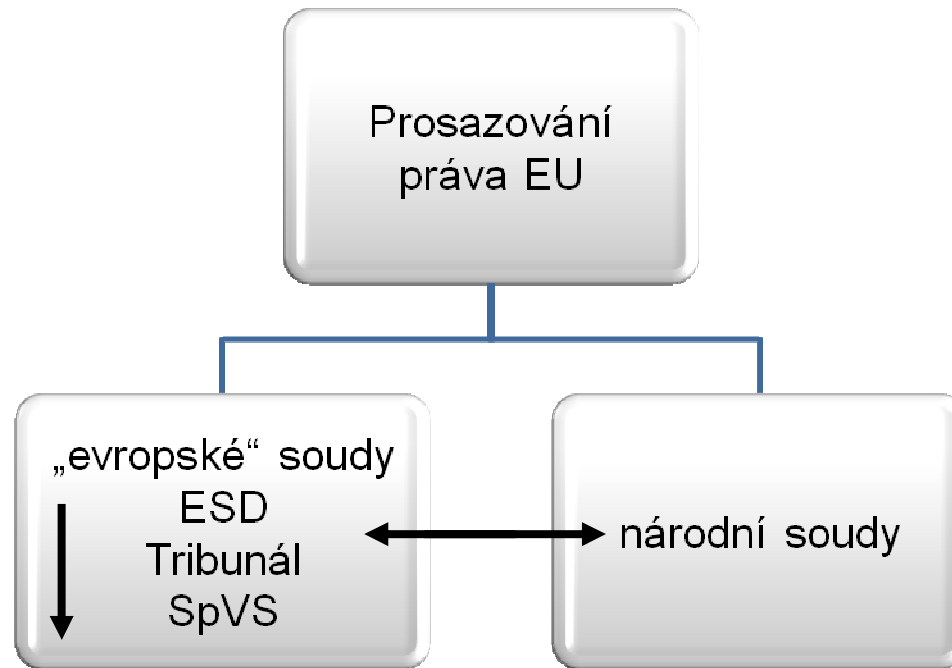

Soudnictví EU

nutné řešení problémů spojených zejména s:

1. řešením sporů mezi EU a čl. st. a mezi EU a jednotlivci;
2. jednotná aplikace práva EU
3. přezkum platnosti sekundárního práva EU;
4. řešení sporů mezi čl. státem a jednotlivcem
5. řešení sporů mezi jednotlivci

Soudy EU – grafické znázornění

čl. 19 SEU - Soudní dvůr Evropské unie se skládá ze Soudního dvora, Tribunálu a specializovaných soudů. Zajišťuje dodržování práva při výkladu a provádění Smluv..

rozhodnutí 106/77, Simmenthal - „každý vnitrostátní soudce, který rozhoduje v rámci své pravomoci, má povinnost plně používat právo Společenství a chránit práva, která toto právo poskytuje jednotlivcům....“

ESD – organizační struktura

1. **Předseda (1) - Vassilios Skouris**
 2. (soudci (zbytek) – viz. web, + generální advokáti (8) viz. web)
 3. **Vedoucí soudní kanceláře = tajemník**
 4. **Pomocní zpravodajové**
 5. **Obslužné útvary Soudního dvora (tzv. služby)**
- **předseda:**
 - volen členy ESD na 3 roky,
 - řídí soudní činnost, zajišťuje správu ESD
 - předsedá zasedání a poradám největších soudních kolegií
 - přiděluje případy
 - **vedoucí soudní kanceláře**
 - vede rejstřík podání
 - je odpovědný za doručování
 - účastní se všech zasedání

Složení ESD - soudci

- ESD se skládá: z 35 členů – 27 soudců + 8 GA
 - 1 soudce z každého členského státu.
- Za ČR: prof. Malenovský

- osoby, které poskytují veškeré záruky nezávislosti a které splňují všechny požadavky nezbytné k výkonu nejvyšších soudních funkcí jejich zemích nebo jsou obecně uznávanými znalci práva (čl. 223)
- => nemusí být soudcem v členském státě
- Přísaha: „*Přísahám, že budu svoji funkci vykonávat nestranně a podle svého nejlepšího svědomí; přísahám, že budu zachovávat tajnost porad Soudního dvora.*“
- fce – 6 let, možnost opakovaně
- každé 3 roky 1/2

Složení ESD - generální advokáti

- „...Úlohou generálních advokátů je předkládat veřejně, zcela nestranně a nezávisle odůvodněné návrhy rozhodnutí ve věcech, které podle statutu Soudního dvora vyžadují jeho účast.“
- počet – 8, každé 3 roky obměna 4
- stejné požadavky jako na soudce ESD
- inspirace francouzským právním prostředím – zde funkcí commissaire du gouvernement francouzského Conseil d'Etat.
- vypracovává stanovisko - není pro soudce závazné!

Tribunál (dříve Soud 1. stupně)

- vznikl na základě JEA rozhodnutím Rady
- funguje od 1.9.1989
- odlehčení činnosti ESD

+ Zvláštní soudní komory:

Soud pro veřejnou službu

Vedlejší účastenství + opravné prostředky

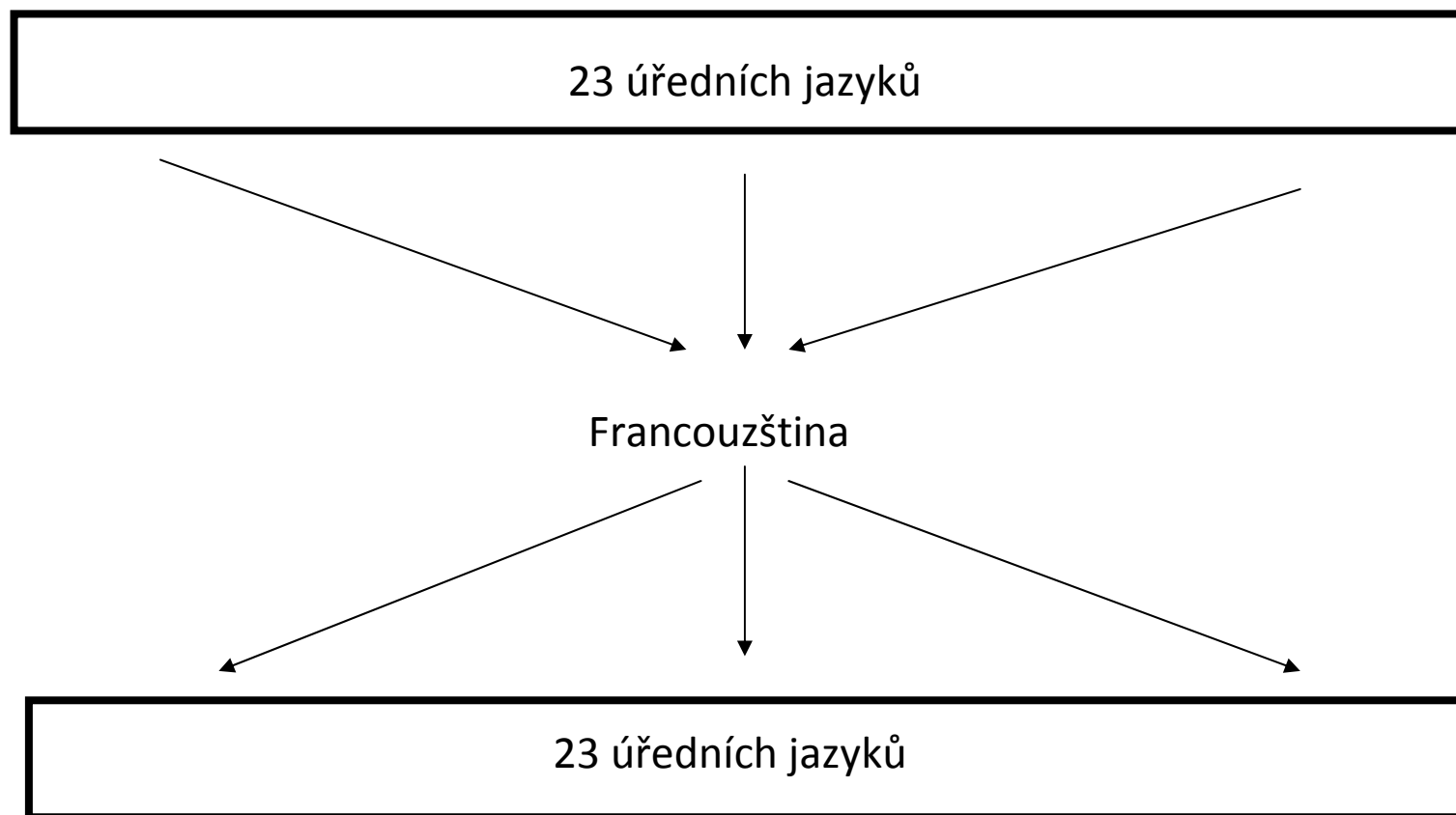
- **Účastenství v řízení**

- hlavním účastníkem: navrhovatel a odpůrce (jednotlivec = FO/PO, čl. st., orgány EU)
- vedlejším účastníkem: orgán EU / čl.st.
 - účast na řízení, překládání stanovisek

- **Opravné prostředky**

- možnost:
 - odvolání – ŘOP, jen právní přezkum, nikoliv skutkový
 - revize rozhodnutí – nová skutečnost, zásadní význam pro věc samou

Jazykový režim před ESD vs. obecný jazykový režim

Značení: C-XX/RR, T-XX/RR, F-XX/RR

Přehled dalších základních druhů řízení před ESD a Tribunálem

- Řízení o předběžné otázce
 - nepřímé řízení zahajované z podnětu národního soudu
 - interpretace práva EU (ne rozhodování o meritě sporu)
 - otázka souladu aktu sek. práva s právem primárním
- Řízení o neplnění povinnosti členským státem
- Řízení o neplatnosti aktu instituce
- Řízení o nečinnosti instituce
- Řízení o náhradě škody
- Řízení v pracovněprávních záležitostech

Tribunál rozhoduje o:

1. přímých žalobách podaných **jednotlivci proti aktům orgánů Unie;**
2. žalobách podaných **členskými státy proti Komisi;**
3. žalobách podaných členskými státy proti Radě ohledně aktů přijatých v oblasti **státních podpor, ochranných obchodních opatření („dumpingu“)** a aktů, jimiž Rada vykonává **prováděcí pravomoci;**
4. žalobách **směřujících k náhradě škody** způsobené orgány EU nebo jejich zaměstnanci
5. žalobách opírajících se o **smlouvy** uzavřené Společenstvími, **které výslovně stanoví pravomoc Soudního dvora;**
6. žalobách týkajících se **ochranné známky Unie**

Evropský účetní dvůr

- 27 členů (za ČR Jan Kinšt)
- Kontrolní orgán, nezávislé postavení
- Přezkum hospodaření s financemi EU
- Nemá rozhodovací pravomoci
- Výsledky své činnosti publikuje ve výroční zprávě zveřejňované v Úředním věstníku

Hospodářský a sociální výbor

- Poradní orgán
- Složen z 344 poradců reprezentujících nejrůznější zájmové skupiny
- Jeho stanoviska mají značný politický význam – syntetizují rozporné výchozí zájmy

Výbor regionů

- Poradní orgán
- Složen ze zástupců místních a regionálních samospráv – 344 členů
- Poskytuje konzultace:
 - **povinné** - v oblasti vzdělání, kultury, zdravotnictví, budování transevropských sítí, dopravní, telekomunikační a energetické infrastruktury, hospodářské a sociální soudržnosti, politiky zaměstnanosti a sociální legislativy
 - **fakultativní** – i u jiných legislativních záměrů

Evropská centrální banka

- Spravuje EURO – hlavní orgán HMU – cílem stabilita měna a odpovídající množství v oběhu
- nezávislá na Komisi i čl. státech

Evropská investiční banka

- Finanční instituce
- Cílem je vyrovnaný a trvalý rozvoj EU
- Poskytuje půjčky a záruky při podpoře zaostalých regionů, podniků...
- EIB má právní subjektivitu a jejími členy jsou členské státy EU.